

Засідання СПО: гострі питання на порядку денному

Засідання Спільного представницького органу репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, що відбулося 31 березня 2015 року, проходило у бурхливій та гострій дискусії, викликаній як складними соціально-економічними умовами в країні, так і діями Уряду у обмеженні прав та інтересів працюючої людини.

Вів засідання Голова СПО, Голова ФПУ Григорій Осовий. У своєму вступному слові він наголосив на актуальності та складності тих завдань, які зараз постали перед профспілками – від первинок до Федерації профспілок України, та важливості підвищення їх ролі у вирішенні найболючіших проблем, що турбують членів профспілок.

Одної з таких актуальних проблем стало різке підвищення для населення тарифів на житлово-комунальні послуги. Учасники засідання заслухали інформацію щодо економічної обґрунтованості та об'єктивності прийнятих з 1 квітня 2015 року цін (тарифів) на природний газ, електроенергію та послуги теплопостачання, які надаються населенню, з якою виступили перед ними представники НКРЕКП та Мінпаливенерго України.

На засіданні було обговорено низку важливих питань, зокрема, про тактику дій СПО об'єднань профспілок щодо забезпечення виконання положень Генеральної угоди на 2010-2012 роки та законодавства про працю, про законодавчі пропозиції СПО об'єднань профспілок щодо запровадження мінімальних гарантій в оплаті праці за галузевою ознакою в не бюджетній сфері, про позицію СПО об'єднань профспілок на переговорах з визначення розміру мінімальної заробітної плати на 2016 рік проінформував присутніх заступник Голови СПО Сергій Кондрюк.

В інформації Сергія Кондрюка, у виступах членів наради зазначалося, що Спільний представницький орган об'єднань профспілок висловлює глибоку занепокоєність у зв'язку із соціально-економічною кризою, що охопила країну та дедалі поглиблюється, а запровадження низки соціальних і трудових обмежень підвищує й без того високу напругу в суспільстві. Результати соціально-економічного розвитку України у 2014 році та його стан у перші три місяці 2015 року засвідчили, що старт реальних економічних реформ у країні так і не відбувся.

СПО об'єднань профспілок вкотре наголошує, що труднощі соціального, економічного, а зрештою й політичного, характеру не повинні перекладатися на плечі легально працюючих громадян, які найбільше потерпають через штучно занижену оплату праці, зростаючу затримку з виплати зарплат, переведення на скорочений робочий тиждень, масові звільнення, податковий утиск трудових доходів і пенсій, згортання соціальних програм тощо.

Зазначалося також, що у рамках соціального діалогу Міністерством фінансів України надіслано до СПО об'єднань профспілок проект Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік та 19 лютого ц.р. за участі представників Сторони профспілок та роботодавців проведено його представлення.

У профспілковому колі проведено широке обговорення відповідного проекту як стратегічного документу розвитку країни, в якому фактично відсутні соціальні маяки та реальні орієнтири розвитку соціальної політики, закладено продовження масштабних реформ (зокрема, в сфері освіти, охорони здоров'я, державного фінансового контролю та бюджетних відносин, житлово-комунального господарства, енергетики, системи соціального захисту тощо), однак не прослідковується дієвих заходів на реалізацію визначеної Стратегією сталого розвитку «Україна-2020» мети щодо «впровадження в Україні європейських стандартів життя».

Так, підвищення основних державних соціальних гарантій в 2016 році планується «на основі зростання показників реального сектору економіки та індексу споживчих цін» та «з урахуванням фінансових можливостей бюджету». І це в умовах, коли інфляція 2014 року

становила 124,9%, прогноз інфляції на 2015 рік – 126,7%, гривня девальвувала втричі, а заплановане деяке підвищення соціальних гарантій у грудні 2015 року (на 13%) не компенсує навіть на чверть рівень інфляції 2014-2015 років. Попередній Урядовий прогноз інфляції на 2016 рік (постанова від 14.02.2015 №76) – 109%.

Відстоюючи інтереси працюючих та ветеранів праці, реалізуючи завдання, визначені VI З'їздом ФПУ та цільовими програмами, керуючись Порядком участі представників сторін соціального діалогу у формуванні бюджетної політики, профспілковою стороною своєчасно (у терміни, визначені Порядком) надіслано до Міністерства фінансів України аргументовані постатейні пропозиції та зауваження до проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік

Ключові позиції профспілок полягають у наступному:

- забезпечити економічно обґрунтоване встановлення розміру мінімальної заробітної плати: з 1 січня 2016 року – на рівні фактичного прожиткового мінімуму з урахуванням податку на доходи фізичних осіб, ЄСВ, військового збору та інфляції за 2014-2015 роки; з 1 грудня 2016 року – на рівні фактичного прожиткового мінімуму, в складі якого вартість продуктів харчування становить 45%, з урахуванням податку на доходи фізичних осіб, ЄСВ, військового збору та інфляції за 2014-2016 роки;
- забезпечити підвищення розміру тарифної ставки (посадового окладу) працівника І тарифного розряду ЄТС із системним зменшенням грошового розриву між цим показником та мінімальною заробітною платою з метою досягнення її розміру у 2017 році законодавчо гарантованого рівня;
- досягнути мінімального розміру посадового окладу на найнижчій посаді державної служби рівня не менше двох розмірів мінімальної заробітної плати та визначених Законом України «Про державну службу» відповідних міжпосадових співвідношень;
- встановити на 2016 рік величину прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення на базі оновленого порядку формування прожиткового мінімуму, який передбачає зміну співвідношення продовольчих, непродовольчих товарів та послуг відповідно до реальних показників витрат та з урахуванням потреб нормального відтворення людини, а також забезпечення механізму оперативного коригування розміру прожиткового мінімуму протягом 2016 року з урахуванням даних моніторингу прожиткового мінімуму та фактичного зростання споживчих цін і тарифів;
- удосконалити методологію визначення прожиткового мінімуму та привести його у відповідність до сучасної методології визначення таких показників згідно з міжнародною практикою;
- створити умови і вжити заходів з метою недопущення скасування та звуження державних гарантій щодо трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників, пенсіонерів, молоді, осіб, що навчаються;
- сприяти зайнятості та подоланню кризових явищ на ринку праці;
- визначити цільові індикатори скорочення масштабів і глибини бідності в 2016–2018 роках та покращення місця України в рейтингу ООН за індексом людського розвитку;
- встановити контрольні строки повної ратифікації Європейської соціальної хартії (переглянутої) і відповідного фінансового забезпечення зобов'язань;
- заборонити продовжувати конфіскацію пенсії у працюючих пенсіонерів.

Крім того, профспілки побачили в проекті низку загроз на нейтралізацію яких і направлені надіслані до Мінфіну пропозиції. При цьому Профспілкова сторона наполягала на розгляді проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2016 рік Національною тристоронньою соціально-економічною радою у термін до 1 квітня (до його схвалення Урядом), як це передбачено Порядком участі представників сторін соціального діалогу у формуванні бюджетної політики.

В інформації та виступах підкреслювалось, що СПО об'єднань профспілок зазначає, що Кабінет Міністрів України та інші центральні органи виконавчої влади при підготовці законопроектів, а зокрема проекту Закону України «Про Державний бюджет на 2015 рік» і супроводжуючих його реформаторських законодавчих пропозицій порушили принципи соціального діалогу, передбачені статтею 3 Закону України «Про соціальний діалог в Україні», п. 6.3 Генеральної угоди на 2010-2012 роки.

Статтею 43 Конституції України кожному громадянину гарантується право на своєчасне одержання винагороди за працю. Проте всупереч вимогам Конституції та законів України, положенням чинної Генеральної угоди в частині щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати працівникам проблема зарплатних боргів носить хронічний характер упродовж усього періоду незалежності.

Під час засідання було також обговорено низку інших питань, зокрема, «Про делегування представників СПО об'єднань профспілок до складу урядових комітетів та утворення профспілкових підкомітетів», «Про делегування представників СПО об'єднань профспілок до складу тристоронньої делегації України для участі у 104-ій сесії Міжнародної конференції праці», «Про затвердження Плану основних заходів СПО об'єднань профспілок на 2015 рік» та інші.

За матеріалами ФПУ